

أ. تايبهتمهنديهكاني هاوسهرگيري

۱. هاوسهرگيري بيري خودايهو فهرزيكه خودا برياري لهسهر داوهو دامهزراويهكه خودا دياري كرده .

ئاشكراي بكهو گفتوگوي لهبارهوه بكه : بهشهكاني كتتيبي پيروژ چيمان
فير دهكات لهبارهي هاوسهرگيرييهوه ؟

أ. هاوسهرگيري پهيوهنديه له نيوان دوو مروقي رهگهز جياواز .

پهيداوون ۱ : ۲۶ - ۲۸ ؛ ۲ : ۱۸ - ۲۴ ؛ پهندهكان ۵ : ۱۵ - ۱۹ بخوينهوه .

تايبينهكان .

كاتي خودا پلاني دانا بو بهديهيناني گهردون ، شيوازيكي داهينا كه دهكري
بهديهينراوان بههويهوه بهردهوام بن له بووندا و زور بن . ئيدي خودا دوو
رهگهزي بهديهينا ، مبهستتيكي دياريكراوي ههبوو لهوهدا . پياو و ژن
پيكهوه پهچدانهوهي شيوهي خودان ، وه ههردووكيان له هاوسهرگيريدا
بچوكترين يهكهي مروبي پيكدتهينن ، خيزان ، ئهمهش بنهماي كو مهلگهي
مروقايهتية . خودا سروشتي رهگهزي بهديهينا تاكو ببنه دوو هاوسهر له
يهك يهكهي بههيزدا پيكهوه ، وه چيز وهر بگرن له هاوسهرگيرياندا ، تاكو
رهگهزي مروقايهتية بهردهوام بيت له بووندا .

ب. هاوسهرگيري دامهزراويهكه خودا برياري لهسهر داوهو دايمهزرانده .

پهيداوون ۲ : ۲۴ ؛ مهتا ۱۹ : ۴ - ۶ ؛ ئهفسسوس ۵ : ۳۱ بخوينهوه .

تايبينهكان .

هاوسەرگىرى داھىنانىك نىھ كلتورى مروّفانھو كوّمهنگهى مروّفاىھتى پىي گەشىتتى . خودا بوخوى پىوسىتى هاوسەرگىرى بو ژن و پىاو دروست كرد، ئەو هاوسەرگىرى و پەيوەندى هاوسەرگىرى دىارى كردوھ . بەپىي پەيدابوون ۲: ۴۲ ، واتە پىش ئەوھى ژن و پىاو بگەونە گوناھوھ ، خودا پلانى خوئى راگەياندا تايىھت بە هاوسەرگىرى . خودا پەيوەندى هاوسەرگىرى گوزارش كرد بەوھى مروّف دايكوباوكى خوئى بەجى دەھىلى و لەگەل هاوسەرەكەيدا دەبنە يەك واتە لەپەيوەندى يەك ژن و يەك پىاودا دەبنە يەك ، وھ خودا پەيوەندى سىكىسى لەنىو پەيوەندى هاوسەرگىرىداو بەس دروست كرد . وھ بەپىي مەتا ۱۹ وھ ئەفەسۇس ۵ خودا پارىزگارى لەم دامەزراوھىە دەكات تەننەت دواى كەوتنى ژن و پىاو لە گوناھەدا . خودا وھند عىساي مەسىح و پۆلسى نىردراو ئەوھيان دوپات كردوھو كە خودا برىارى لەسەر دابوو سەبارەت بە دامەزراوھى هاوسەرگىرى ، وھ پىويستى بەردەوام بوونى لە نىو ھەموو نەتەوھو شارستانىھەكانى سەرزەوى !

ج. هاوسەرگىرى وىنەھەكە بو پەيوەندى نىوان خودا گەلەكەھى .

ئىرميا ۳: ۱ ؛ ئەفەسۇس ۵: ۲۲ - ۲۵ بخوئىنەوھ .

تېبىنىھەكان .

لەپەيمانى كوندا هاوسەرگىرى مروّف وىنەھەك بوو ھەر وھەا يادكردنەوھىەكەش بوو بو پەيوەندى خودا گەلەكەھى لەسەر زەوى ! چونكە ئەو كەسەھى دوور دەكەوئىتەوھ لە خودا شىوھى لە داوئىن پىس دەچىت لەبەرچاوى خودا .

وھ لە پەيمانى نوئى ، هاوسەرگىرى مەسىحى وىنەھەكەو ساىھتەھەكە لەسەر پەيوەندى نىوان مەسىح و كئىسا .

لەگەل ئەوھى كلتورو نەرىتە جىاوازەكانى جىھان گورانكارى بەسەردا ھات بە درىژاىي مئزوو سەبارەت بە مەبەستى سەرەكى خودا سەبارەت بە

دامه زراوهی هاوسه رگیری ، به لام بهر دهوام خودا داوا دهکات هممو و خه لکی و هممو کلتوره کانی سه زهوی بگه رینهوه بو ئه و خواست و مه بهسته سه ره کیهی دیز اینی کردوه سه بارهت به دامه زراوهی هاوسه رگیری !

۲. ده کرى هاوسه رگیریه کی ریخراو بیت یان له نه نجامی په یوه ندی خوشه ویسته یوه هاوسه رگیری بکری .

ئاشکرای بکه و گفتوگۆی له باره وه بکه : ئه رینی و نه رینه کانی هاوسه رگیری ریخراو ، یان له نه نجامی په یوه ندی خوشه ویسته یوه کامانه ؟

په یادبوون ۲۴ : ۱ - ۴ ، ۶۷ ؛ په یادبوون ۲۹ : ۱۶ - ۲۰ ؛ زه بور ۱۲۷ : ۱ - ۲ ؛ مهتا ۱۹ : ۶ بخوینه وه .

تیبینه کان .

له کلتوری رۆژ ئاوادا ، ژنان و پیاوان هاوسه رگیری له گه ل ئه وانهدا ده کهن که خوشیان دهوی . به لام له کلتوری رۆژ هه لاتیدا و رۆژ هه لاتی ناوه راست پیاوان هاوسه رگیری له گه ل ئه و ژنانهدا ده کهن که ئاماده ن هاوسه رگیریان له گه ل بکهن . هه ندی جیاوازی کلتوری هه یه سه بارهت به لایه نی سۆز داری له نیاوان رۆژ ئاواو رۆژ هه لات به لام هه رچو ئیک بیت شیوازی هاوسه رگیریه که ، سه ره که وتوو ده بیت ئه گه ر خودا چه ق و ناوه ندی ژیا نی هاوسه رگیریا ن بیت !

۳. ده بیت هاوسه رگیریه که له نیاوان دوو باوه رداردا بکری .

ئاشکرای بکه و گفتوگۆی له باره وه بکه : کتیبی پیرو ز چیمان فی ر دهکات سه بارهت به هاوسه رگیری له گه ل بی باوه ر - باوه ردار ؟

أ. هاوسەرگىرى نىوان يەك ژن و يەك پياو خودا دايمەزراندوہ لەكاتى بەدەيھىنانى مروّفەوہ .

يەكەم پاشايان ۱۱ : ۱ - ۱۱ بخوينەوہ .

تېيىنەكان .

مىژوو لە كتيى پىروژدا ھەردوو لايەنى شتە باشەكان و شتە خراپەكان لە خو دەگرىت ، ئەمەش نابىتە پىوهرى فيرکردن يان ھەلسوكەوتى باوھرداران . بۆ نمونە ، كتيى پىروژ باسى مىژوو يەكمان بۆ دەكات دەر بارەى چەند پياويكى گرنگ لە مىژوودا ، وەكو داودى پاشا و سلیمانى پاشا ، ئەوان زياتر لە ژنيكيان ھەبوو ، كە ئەمەش خودا پىگىرى لى كردبوو لەو كاتەوہى هاوسەرگىرى دامەزراندوہ ھەر لە سەرھەتاوہ (پەيدابوون ۲ : ۲۴). لە ھەندى كلتوردا ، دەكرى ژن هاوسەرگىرى بكات لەگەل زياتر لە پياويك ، بەلام ھەندى كلتورى ديكە ھەيە پياو دەتوانى هاوسەرگىرى بكات لەگەل زياتر لە ژنيك . فرەژنى و فرە پياوى دەبنە ھۆكارى كيشەى زۆرو گەندەلى سىكىسى و ئىرەيى و جياكارى و توندوتىژى و بت پەرسى . بەلام راسپاردەكانى كتيى پىروژو فيرکردنەكانى پىوهرن بۆ فيرکردن و ھەلسوكەوتى باوھرداران .

ب. دوای كەوتنى مروّف لە گوناھەدا بەلام هاوسەرگىرى نىوان تەنھا يەك ژن و يەك پياو وەك دامەزراوہ يەكى خودايى ماىەوہ .

پەيدابوون ۲ : ۲۴ ؛ مەتا ۱۹ : ۵ بخوينەوہ .

تېيىنەكان .

خودا پلانى بنەرەت يەكەى خوى نەگۆرى ئەوہى روونى كردۆتەوہ لە پەيدابوون ۲ : ۲۴ . خودا نافەرموى : " دەبىت پياو يەك بگرىت لەگەل ژنەكانيدا ، " بەلكو " ژنەكەى " ! " پياو دايك و باوكى خوى بەجىدەھىلەيت

و به ژنهكه يهوه دهنووسئت . " خودا شئوازي تاك بهكار دههئنتيت لئرهدا !
ئهمهش عيسا دوباره ي کردهوه له راسپاردهكهيدا كه له مهتا ۱۹ : ۵ دا
فهرموي " ئيتر ههر دووكيان دهبنه يهك جهسته . " عيسا هاني ههموان
دهدات بؤ يهكگرتتي پهيوهندي هاوسهرگيري ، وه به تايبهتي يهكگرتتي
سيكسي تايهتيمهند به پهيوهندي هاوسهرگيري .

خودا ريگري دهكات له فرهپياوي و فره ژني ، وه له هاورپيهتي سيكسي ،
و داوين پيسي ، وه ريگري دهكات له پهيوهندي سيكسي پيش
هاوسهرگيري (عيبرانيهكان ۱۳ : ۴) ، له كووتاييدا ئهو ريگري دهكات
لهوهي دوان پيکهوه بن بهيي هاوسهرگيري . ههروهها ريگري دهكات له
هونينهوه بؤ يهكترو پياهلدان ، چونكه دهبيته هوي خوشهويستيهكي
ساختهو خوويستي و نادلسوزي و لاوازبوون له خوړاگري (پهيداوون ۳ :
۱ - ۵ ؛ ۲ کورنسوس ۱۱ : ۱ - ۲ ؛ ۲ تیموساوس ۳ : ۱ - ۶) .

۵ . مهبهست له هاوسهرگيري نهوهيه بؤ ماوهي ههموو ژيانيان بيت و تاوهكو مردن بيت .

ئاشكراي بكهو گتوگوي لهبارهوه بكه : خودا چي دهفهرموي سهارهت به
ماوهي هاوسهرگيري ؟

أ . خودا ژن وپياو دهكات بهيهك بؤ ماوهي ههموو ژيانيان .

۲ کورنسوس ۶ : ۱۴ ؛ مهتا ۱۹ : ۳ - ۶ بخوينهوه .

تیبينيهكان .

وهك چون پهيوهندي نيوان خوداو گهلهكهي پهيوهندي بهلئنه ، پهيوهندي
هاوسهرگيري باوهرداريش دهبيت پهيوهندي دلسوزانهو پاكو بيگهر د بيت
بؤ ماوهي ههموو ژيانيان . باوهردار بهرپرسياره لهوهي تنهها يهك

باوهردار ههلبژیری بۆ هاوسهرگیری (۲ كۆرنسۆس ۶ : ۱۴) . وه كاتى
هاوسهرگیری دهكهن ، خودا ئەم دوو مرۆڤه دهكات بهيهك له
هاوسهرگیریهكهياندا بۆ ماوهى ههموو ژيانيان (مهتا ۱۹ : ۵ - ۶) . عيسا
دهفهرموى : " ئەوهى خودا به يهكترى گهياندوو، با مرۆڤ جياى
نهكاتوه " ياخود ريگري نهكات " ! هاوسهرگیری نيوان ژن وپياو خودا
گرى دەدا بۆ ماوهى ههموو ژيانيان !

ب. تهلاق (جياپونهوه) له كتيبي پيروژدا .

مهلاخى ۲ : ۱۶ ؛ مهتا ۱۹ : ۹ ؛ ۱ كۆرنسۆس ۷ : ۱۲ - ۱۶ بخوينهوه .

تيبينيهكان .

" يهزدانى پهروهردگارى ئيسرائيل دهفهرمويت : رقم له تهلاقه، ههروهها
رقم لهويه كه توندوتيزى له دژى ژنهكهى دهكات " خودا تهلاق به ستهم و
توندوتيزى دادهنيت لهبهرامبهر هاوبهشى ژيان، وه رقى ليهيتى . بهلام
بههوى گوناھهى بهربلاوى جيهان ، كتيبي پيروژ ريگه دهكات به تهلاق
تهنها له دوو حالهتا : دهكرى ريگه بدرت به تهلاق له حالهتى ناپاكي
هاوسهرگيريدا وه له حالهتى " نهگونجان به هوى جياوازي " له پهيوهندي
هاوسهرگيريدا . ناپاكي هاوسهرگيرى له ريگهى بتپهرستى رۆحى يان
گهندهلى سيكسى يان توندوتيزيهوه سهرچاوه دهگرى (۱۹ : ۸ - ۹) . بهلام
" جياوازي ونهگونجان " يان " ناليهاتوويى " له هاوسهرگيريدا روو دهكات
كاتى يهكك له هاوسهرهكان بى باوهره هاوسهره باوهردارهكهى
رهتدهكاتوه و نايهوى بهردهوام بيت له ژيانى هاوسهرگيرى و هاوبهش
پيکهوه (۱ كۆرنسۆس ۷ : ۱۲ - ۱۶) . (بروانه ريپهرى رينمايهكانى
ههشتهم ، وانهى ۴۱) .

۶ . هاوسهرگيرى كاتييه ، بهو واتايهى تهنها بۆ ئەم ژيانهيهو بهس .

ناشكرای بکھو گفتوگۆی لهبارهوه بکه : ئایا پهیوهندی هاوسهرگیری
بهردهوام دهبیئت بو دواى مردن ؟ مردن چی بهسهر پهیوهندی
هاوسهرگیریدا دههینیت ؟

أ. مهبهست له پهیوهندی هاوسهرگیری نهوهیه ههردوو هاوبهش
بهردهوام بن تاوهکو له ژياندان .

روما ۷: ۲ ؛ اکورنسوس ۷: ۳۹ بخوینهوه .

تیبینهکان .

پۆلسی نیردر او فیрман دهکات که پهیوهندی هاوسهرگیری بهردهوام دهبیئت
تاوهکو ههردوو هاوسهرهکه له ژياندا دهبن . نهگهر یهکیکیان مرد ئیدی
نهوهی دیکهیان ئازاد دهبیئت لهوهی هاوسهرگیری لهگهڵ کهسیکی دیکه
بکات .

ب. هاوسهرگیری دامهزراوهیهکی خودایه لهسهر زهوی نهک له ئاسمان .

مهتا ۲۲: ۲۳ - ۳۲ بخوینهوه .

تیبینهکان .

عیسا فیрман دهکات که دواى ههستانهوه له مردن ، شوو کردن و ژن
هینان نیه ، چونکه له ئاسمان باوهرداران دواى ههستانهوهیان وهکو
فریشتهیان لی دیت له ئاسمان . ههموو پهیوهندیهکانی سهر زهوی له
نیویاندا پهیوهندی هاوبهشی هاوسهرگیری سهر زهوی ، له ئاسمان
واتایهکی قولتر و تیر ترو مهزنتری دهبیئت ، چونکه ههموان به ژيانیکی
پرو تهواو زیندوو دهبنهوه لهبهردهم خودا ! لهبهرئهوه ، هاوسهرگیری
دامهزراوهیهکه لهسهر زهوی نهک لهئاسمان . دهکری ههول بدری بو
گهیشتن به نرخ و بههای تاهتایی له هاوسهرگیریدا له ریگهی پاکی

سروشتی کەسپتی و پەرچدانەوی و ینەهی مەسیح و راگەیانندی و
خستەنەوی نەوی گوێرایەل بەرەو باوەری مەسیح .

٧. ھاوسەرگیری پەیوەندیەکی سروشتیی زۆربەهی خەلکیە لەسەر زەوی
، بەلام باشترین بژاردە نیە بۆ ھەمووان ، چونکە رەنگە خودا
مەبەستییکی دیکەھی ھەبیت بۆ ژیانێ نەو مرقەھ .

ئاشکرای بکەو گفتوگۆی لەبارەو بەکە : ھۆکار چی یە لەوھی
ھاوسەرگیری باشترین بژاردە نیە بۆ ھەمووان ؟

مەتا ١٩ : ١٠ - ١٢ ؛ ١ کۆرنسۆس ٧ : ٨ - ٩ ، ٢٥ - ٣٥ ؛ ١ کۆرنسۆس
٩ : ٥ ؛ ١ تیمۆسۆس ٣ : ٢ ؛ ٤ : ٣ ؛ ئیشایا ٥٤ : ١ - ٥ بخوینەوھ .

کتیبی پیرۆز ھاوسەرگیری بە پەیوەندیەکی سروشتی دادەنیت بۆ
باوەرداران و رابەران (١ کۆرنسۆس ٩ : ٥ ؛ ١ تیمۆسۆس ٣ : ٢ ؛ ٤ :
٣) . بەلام مانەو بە رەبەنی نەفرەت و سزا نیە . و ھەلبژاردنی ژیانێ
رەبەنی زۆر رۆحانی تر نیە لە بژاردەھی ھاوسەرگیری . رەبەنی
بەھرەییەکی رۆحیە (١ کۆرنسۆس ٧ : ٧ ، ٣٢ - ٣٥ ؛ مەتا ١٩ : ١٠ - ١٢) ،
بەلام دەبیت نەیکات بە شەریعەت و یاساوە نەیسەپینێ بەسەر ئەوانی
دیکەدا لە کلێسادا .

خوداوەند عیساوی مەسیح (مەتا ١٩ : ١٠ - ١٢) وە پۆلسی نیردراو (١)
کۆرنسۆس ٧ : ٣٢ - ٣٥) وشەیی تایبەتیان ھەییە سەبارەت بە مانەو بەبێ
ھاوسەرگیری . خودا بانگی ھەندیک دەکات بەبێ ھاوسەرگیری بمیننەوھ بۆ
کاتیکی دیاریکراو یان تاوەکو درێژایی تەمەنیان ئەویش بۆ ئەنجامدانی
کاری تایبەتی خودا . خودا ئەوانە بانگ دەکات بۆ خزمەت و
خۆتەر خانکردنیان بەتەواوی ! خودا بەلینێ تایبەت دەدات بە ئەو
خەلکانەھی بە رەبەنی دەمیننەوھ کە منداڵانی رۆحیان دەدریتێ لە بری

مندالانی جهستهیی نهوهی هاوسهرهکان ههیانه . نهمهش وایان لی دهکات
زور بهروبوم دار بن له کاری شانشینى خودا (ئیشایا ۵۴ : ۱ - ۵) !

ب. بهرپرسانیی هاوسهره باوهردارهکان

پیشهکی : خودا پیاو و ژنی بهدییهناوه . وه خودا پهوهندی هاوسهرگیری
دامهزراندوه کاتی ژنی بهدییهنا (پهیداوون ۲ : ۱۸ - ۲۴) . لهبهرنهوه
خودا خاوهن مافه له دیاریکردنی بهرپرسانیی هاوسهرهکان بهرامبهر به
یهکتر . نهوه دهنانی چون بهدییهناوانی کاردهکن به باشترین شیوه .
ناکریت هاوسهرهکان ژیانیکی هاوسهرگیری باشیان ههبیته مهگهر به
گویرایهلیان بو خودا و نهوه بهرپرسانییتهانهی خودا رایان دهسپیری .

ههنديك دهلین كه بهرپرسانیی هاوسهرگیری له کتیبی پیروژدا هاتوه
وهك بهرپرسانییتهکی دیاریکراو به پیی کلتوری نهوه سهردهمه ،
لهبهرنهوه بهرپرسانییتهکی پیوهانهی تاییهته نیه بو باوهردارانی نهوه
نهم وتهیهش زور مهترسیداره ، چونکه نهوهی خودا فرمانی پیی دهکات
و فییرکردنی کتیبی پیروژه ههمیشه پیوهرو خاوهن دهسهلاته ، وه مههسته
و ئامانجی نهوه گووانکاری مروقانهیه له کلتوری گوناوهو تاوان !)
بروانه ریبهری رییمایی شهشهه وانهی ۲۳ ، تیایدا شروقهی پهوهندی
نیوان کلتوری مروقانهو شانشینى خودا دهکات .

خودا دهسهلات و بهرپرسانییته دهکات به هاوسهرهکان ، وه ئامانج لهه
دهسهلات و بهرپرسانییته خزمهتکردنی یهکتره . بهلام خودا هاوسهری
پیاو و هاوسهری ژنی به دوو سروشتی جیاواز بهدییهناوه ، فرمانی
کردوه نهوه دهسهلات و بهرپرسانییتهی که داویهتی پییان له ریگهی
خزمهتکردنی یهکترهوه بهکار بهینن به شیوازی جیاواز . نهوه دهیهوی
هاوسهری پیاو خزمهتکردنی دهرکهویته له ریگهی دهستپیشخهری
کردنهوه له پهوهندی هاوسهرگیریدا . وه نهوه دهیهوی هاوسهری ژن

خزمەتکردنەكەى دەركەوئیت بە شیوهیەكى تایبەت بە بانگکردنی پیاوہكەى
بۆ پەيوەندیەكى گەرموگور و بەھیز .

۱. بەرپرسیاریتی ھاوسەرەكان بەرامبەر بە یەكتر وەك خودا رایسیاردوون .

ئەفەسسۆس ۵ : ۲۲ - ۲۵ بخوینەوہ .

ئاشکرای بکەو گفتوگۆی لەبارەوہ بکە : بەرپرسیاریتی یەكەم کامەیه بۆ
ھاوسەرەكان ؟

تییینیەكان .

کتیبی پیروژ فەرمان دەکات کە پیاو سەری ژنەكەى بییت ، وەك چۆن
مەسیح سەری کڵیساى باوەردارانە ، وە دەبییت ژنەكەى خوش بوئ وەك
چۆن مەسیح کڵیساكەى خۆى خوش دەوئیت . ھەر وەھا کتیبی پیروژ
فەرمان دەکات کە ژن ملکہچی پیاوہكەى بییت وەك چۆن کڵیسا ملکہچی
مەسیحە ، وە دەبییت ریز لە پیاوہكەى بگرتیت . ھاوسەرگیری باوەرداران
بە مەسیح وینەیهكى بینراوہ بۆ پەيوەندی نیوان مەسیح و کڵیسا)
ئەفەسسۆس ۵ : ۲۲ - ۳۳ .

ئیدی بەم شیوہیە ، پەيوەندی ھاوسەرگیری لە مەسیحیەتدا راگیانندن و
موژدەیه بە عیساى مەسیح لەبەردەم جیھاندا . کاتیک خەلکی پەيوەندی
دروست و راستەقینەى مەسیحیەت دەبینن ، زیاتر شارەزا دەبن لە عیساى
مەسیح و گەلى عیساى مەسیح . چونکە ئەوان تەنھا گوئیستی
خۆشەویستی خودا نابن ، بەلكو ھەر وەھا لە پەيوەندی ھاوسەرگیری
باوەرداراندا ئەو خۆشەویستیەى خودا دەبیننەوہ . ئەوان تەنھا گوئیستی
ئەو خوشیە نابن لە ئەنجامی پەيوەندی کردن لەگەل خودای زیندوو ،
بەلكو ھەر وەھا ئەو خوشیەى لەئەنجامی پەيوەندی ھاوسەرگیری مەسیحی
کە دەبییتە نمونەیهك بۆ ھەمان ئەو خوشی پەيوەندیە لەگەل خودا . پەيوەندی
ھاوسەرگیری شایەتیەكى بەھیزە لەسەر راستی پەيوەندی لەگەل عیساى

مەسیح و ھیزی راکیشانی ! دەکریت ھەموو پەيوەندیەکی ھاوسەرگیری
مەسیحی بېتە کاریکی موژدەگەری و نێردراویتی ، بەتایبەتی کاتی
مالیکی مەسیحی دەکریتەو ، خەلکی دەتوانن " بێن و ببینن " لە چۆنیەتی
ژیانی خیزانیکی مەسیحی .

۲. گرنگترین بەرپرسیاریتی که خودا داویەتی بە پیاو بەرامبەر
بە ھاوسەرەکی ئەو ھەبە که خوشی بوئ و بەرپووی بەریت .

پەندەکان ۳۱: ۱۰-۱۲ ، ۲۸ ؛ ئەفسۆس ۵: ۲۵-۲۹ ، ۳۳ ؛ ۱ پەترۆس
۳: ۷ بخوینەو .

ئاشکرای بکو گفتوگۆی لەبارەو بەکە : ئەو بەرپرسیاریتیانە کامانەن
خودا داویەتی بە مێرد ؟

تیبینەکان .

أ. دەبیت مێردی باوەردار خزمەتی ژنەکی بەکات لە رێگەیی خوشویستی.

دەبیت مێرد ژنەکی خوش بویت وەك چۆن مەسیح گەلەکی خوش دەوئ
– کایساکەیی . خوشویستی واتە دەرکەوتنی گرنگیدان و دوور لە
خوویستی ، وە بە ھەموو دلێوہ پیشوازی لی بەکات ، وە یارمەتیدانی
تاوہکو بېتە باشتترین وینەیی و بەگاتە سەروو تواناکانی . خوشویستی
مەزنترین کارەو دوورە لە خوویستی . خوشویستی مامەلەکردنە لەگەل
ژن بە چاودیری و ریزەوہ . خوشویستی ئەو ھەبە ھەردوو ھاوسەر ، ژن
و مێرد لە خوشی و ناخوشی پیکەوہ بژین لە نەخوشی و لەش ساغیدا .

وینەکی جوانمان ھەبە بۆ خوشویستی لە ۱ کۆرنسۆس ۱۳: ۴- ۸ .
خوشویستی شوو درێژییە ، خوشویستی نیانییە . خوشویستی ئیرەیی نییە ،
شانازی نییە ، لووتبەری نییە . بەدروشتی نییە ، بۆ خوی داوا ناکات ،
زوو توورە نابیت و خراپەکان توومار ناکات . بە خراپە دلخوش نابیت ،
بەکو بە راستی دلشاد دەبیت . بەرگەیی ھەموو شتیک دەگریت ، باوەر بە
ھەموو شتیک دەکات ، ھیوا بە ھەموو شتیک دەخواییت ، بۆ ھەموو شتیک

ئارام دەگریت. خوشەوئىستى ھەرگىز نافەوتتیت، بەلام راگەياندىنى پەيامى
خودا دەوہستتیت، قسەکردن بە زمانە رۆحىيەکانىش کۆتايى پىندتیت،
زانيارىش نامىنتتیت. دەگریت وشەى پياو بکەينە پىش ھەر ئايەتک لەم
ئايەتەنى سەر مەوہ ئەو کات دەزانين پياو دەبىت چۆن ژنەکەى خوش بوئ!
پەندەکان بە شىوازيكى جياواز تر گوزارش لە خوشوئىستنى ژن دەکات
لەلایەن مێردەکەيەوہ . دەلئیت کاتى ژنەکەت خانەدان بىت بە تەواوى پىشتى
پى دەبەستى . بۆ نمونە متمانەى پى دەکات لە ھاوکارى کردنى يەکتر ،
کاتى داواى لى دەکات ھاوکارى بکات . خوشەوئىستى راستەقىنەى
مێردەکەى وای لى دەکات ھەست بکات کە زۆر پىويستە بۆ ئەو ، وە
ھەست دەکات کە جىگەى رەزامەندى و ريزە لەلای مێردەکەى ! ئىدى بەم
شىوہيە ، ژنەکە دەتوانى ھەموو رۆژگارى ژيانى چاکەى بۆ ئەنجام بەت .
لەبەر ئەوہ مێردو مندالەکانى پياھەلەدەن و ريزى لى دەگرن .

**ب. دەبىت مێردى باوەردار خزمەتى ژنەکەى بکات بە رابەر ايەتى
کردنى.**

دەبىت مێرد چاودىرى ژنەکەى بکات و بەرپوہى بەریت وەك چۆن مەسىح
کلىسا بەرپوہەبات . دەبىت وەك چۆن شوان مېگەلەکەى چاودىرى دەکات
بەھامن شىوہ دەبىت مێرد ژنەکەى چاودىرى بکات و بەخپوى بکات ، واتە
خۆراکى بۆ دابىن بکات و ببياريزى و لە بارودۆخە سەختەکان ھاوکارى
بکات. دەبىت مێرد ژنەکەى بەرپوہبەریت وەك چۆن برىکارىک مالىكى
مەزن يان دىرىكى مەزن بەرپوہ دەبات . دەبىت چاودىرى شتومەك و
مالاتى بکات ، وە چاودىرى چالاكى و گرنگىپىدانەکانى بکات ، وە
بەرپوہى بەریت بە رىگەکەى خودا . دەبىت مێرد وەك خزمەتکار ژنەکەى
بەرپوہبەریت : دەبىت خزمەتى بکات لەو بوارانەدا کە پىويستى بە
خزمەتە .

**۳. گرنگترین دوو بهرپر سیاریتی که خودا داویهتی به ژنی مهسیحی
بهرامبهر به میردهکهی نهوهیه خوشی بوئ و هاوکاری بکات .**

پهیدا بون ۲ : ۱۸ ؛ نهفەسۆس ۵ : ۲۲ - ۳۳ ؛ تیتۆس ۲ : ۴ - ۵ ؛ اپهترۆس
۳ : ۱ - ۶ بخوینهوه .

ناشکرای بکهو گفتوگۆی لهبارهوه بکه : نهو بهرپر سیاریتیانه کامانهن
خودا داویهتی به ژنهکان ؟

تیبینهکان .

**أ. دهبیت ژنی باوهردار خزمهتی میردهکهی بکات له ریگهی
خوشویستی .**

کتیبی پیروژ فییرمان دهکات که ژنی مهسیحی خوی تهرخان دهکات بو
خوشویستی میردی و مندالهکانی ، وه دهبیت ژیرو پاک بن و
بهمالهوه هیانهوه سهرقال بن ، وه چاک بن و ملکهچی میردهکانیان بن ،
تاوهکو کهس خراپه بهرامبهر به وشهی خودا نهکات و کوفر به وشهکانی
خودا نهکات (تیتۆس ۲ : ۴ - ۵) . ههروهها دهبیت خوشویستییهکهی به
خۆراگری و چاکهو خهسلتهکانی دیکهی خوشویستییهوه بیت نهوهی
هاتوه له ۱ کۆرنسۆس ۱۳ دا . خوشویستی نهوهیه بژین به پاکي و
دلسۆزی پیکهوه لهگهل میردهکهی له خوشی و ناخوشیدا ، له ساغی و
نهخوشیدا .

دهبیت ههلسهنگاندن بکری بو کاری دایک له ژیر روشنایی ماددی و
تاکر هویدا له بواری گرنگیدان نهوهی که نهوهی نهمرۆی گیرۆده کردوه
ههروهها به شانیشینی خودا له لایهکی دیکهوه .

ب. دهبیت ژنی باوهردار خزمهتی میردهکهی بکات و هاوکاری بیت .

کتیبي پيرو ز فيرمان دهکات که ژنی باوهر دار ملکه چ دهبيت بو ميردهکهي
(ئەفەسۆس ۵: ۲۲ - ۲۴ ؛ ۱ پەترۆس ۳: ۱ - ۶)، وە ريزی لی دهگريت
(ئەفەسۆس ۵: ۳۳). دهبيت به ملکه چيهوه خزمهتی بکات وه
ئارزومهندانه و خوبهخشانه حەز بکات بهوهی ميردهکهي بهريوهی
بهريت و چاوديري بکات ، وه دهبيت ريز بگريت له بهريوهبردنهکهي.
جياوازی نيوان گوپرايهلی و ملکه چي ئهويه گوپرايهلی دهشی له لايهن
خاوهن دهسه لاتیکهوه داوا بگريت ، به لام ملکه چي ههلوپستيکی
ئارزومهندانهيه و ههلسوکهوتیکی ديار يکراو لهخو دهگريت ، ئهمهش
ههلوپستي ژنه بهرامبه به ميردهکهي . ناپيت ميرد داوا له ژنهکهي بکات
ملکه چ بيت بوی ، چونکه ئهمه تنهها مافی خودايه و بهس .

ملکه چي ژن بو ميردهکهي بهواتای کويله يان نوکهری نيه ، بهلکو واتای
ملکه چيهکی ديار يکراو (پهيدا بون ۲: ۱۸). ملکه چي شوپنکهوتنيکی
ئارزومهندانهيه بو ميردهکهي ، بهشيوهيهک که بيته باشترين ئەندامی
تيمي ميردهکهي . وه له بهر ئهوهی ئەندامه له تيمه کهدا ، دهبيت باشترين
لهوهی دهتوانی پيشکەش بکات له بوچوون و پيشنيارو و بيرو ناموزگاری
و يارمهتی و هاوکار يهکانی ، وه شتی ديکه . دهبيت گفتوگو و وتويز بکات
لهگه ل ميردهکهيدا سهبار هت به کاروباره گرنگهکان ئهوهی تايبهته به
ژيانی کهسيتيان و ژيانی هاوسهر گيريان و خيزان و کومهلگه کهيان . ئهوه
هاوبهشه له برياردان ، وه دهبيت ههموو دهر ئەنجامهکان شهنوکهو بکهن
ئهوهی له ئەنجامی بريارهکانيانهوه گه لاله دهبيت . وه کاتي مهحال دهبيت
بگه نه ریکهوتنيکی گونجاو له نيوانياندا ، دهبيت بهر پرسياريتی برياری
کو تايی خو ی له ئەستو بگري ، وه دهبيت بزانی که ئهوه بهر پرسه له
دهر ئەنجامی بريارهکهي . ملکه چيهکهي لهو چوار چيوه دايه که خودا داوای
لی دهکات . له بهر ئهوه ، کاتي ميردهکهي داوای لی دهکاي ملکه چي بيت له
گونا هه و تاواندا ، دهبيت به چاکه و نهر مونيانی بهر هه لستي بکات (کردار
۵: ۲۹) . ئيدي بهم شيوهيه ، دهبيت ژن و ميرد پیکه وه وهک يهک تيم بزین
له ژيانی هاوسهر گيري و خيزانی و کومهلگه کهياندا .

ریزی ژن بو میرد دهردهکھوئیت له ریگهی گوزراش کردن له
راو بو چوونی به شیوهیهکی نهرمونیان ، وه به ریگه دان به خودا کار
بکات تیایدا . ههروهها له ریگهی بیرکردنهوه له گرنگیدان به ناموژگاری
میردهکهی . ریزی ژن بو میرد دهردهکھوئیت له ریگهی بهشداری کردنی
له پلان و نهو پیشکھوتنانهی بهدهستیان هیناوه . ههروهها لهو ریگهیوه
دهردهکھوئیت که دهستپیشخهری بکات له خزمهتکردنی بی نهوهی چاوهپی
بکات داوای لی بگریت . دهبیته به پشودریژی و دلفراوانیهوه ههول بدات
تیبگات له کیشهو بوچونهکانی .

پوخته : خودا بهرپرسیاریتیهکی روون و کردهیی داوه به ژن ومیردی
باوهردار . چونکه کاتی پیاو ژنهکهی خوش دهوی و بهو شیوهیه بهریوهی
دهبات وهک چون مهسیح کلئیساکهی بهریوه دهبات ، ئیدی سهخت نابیت بو
ژنهکه پیاوهکهی خوی خوش بوئ و ریزی لی بگریت و ملکهچی
چاودیرییهکی بیت له خیزانهکیدا . باشترین شوین بو مندالان که تیایدا
فیری واتای خوشهویستی و ریزو رابهرایهتی کردن و ملکهچی بن
چاودیری کردنی روژانهی دایک و باوکیانه .

ج. ناههنگ و راگهیاندنی پهیمانی هاوسهرگیری مهسیحی

پیشهکی : ریورهسمی ناههنگی هاوسهرگیری پرۆسهیهکی کومه لایهتی و
نایینی و ناشکرایه . کتیبی پیروژ نهوانه مهحکوم دهکات وهک دوو کهس
پیکهوه بژین بی نهوهی بهشیوهیهکی فهرمی هاوسهرگیریان کردبیت .
ریورهسمی هاوسهرگیری مهسیحی کوتایی دههینیت به دۆخی رهبنی
بهشیوهیهکی ناشکراو فهرمی ، وه دهستپیکردنی دۆخی هاوسهرگیری
رادهگهینهی . کتیبی پیروژ فیрман دهکات لهبارهی ئەم راستیانهی خوارهوه
سهبارته به ناههنگ و ریورهسمی هاوسهرگیری مهسیحی :

۱. رپورہ سمی ناهنگی هاوسہرگیری مہسیحی سی بنہمای سہرہ کی ہہیہ .

پہیدابوون ۲ : ۲۴ ؛ مہتا ۱۹ : ۵ - ۶ ؛ ئەفەسووس ۵ : ۳۱ بخوینہوہ .

ناشکرای بکہو گفتوگۆی لەبارہوہ بکہ : واتای چپیہ سی بنہمای
سہرہ کی وەک ئەرک لە ناهنگی هاوسہرگیری مہسیحیدا ؟

تیبینیہکان .

عیسا فیرمان دەکات لە مہتا ۱۹ : ۵ - ۶ دەفەر موئی : " ہەر وہا
فەر مووی : (لەبەر ئەوہ پیاو دایک و باوکی خۆی بەجیدەھیلت و بە
ژنەکہیہوہ دەنوسیت، ئیتز ہەر دووکیان دەبنہ یەک جہستہ) . کہواتہ چیتز
دوو نین بەلکو یەک جہستہن . لەبەر ئەوہ ئەوہی خودا بە یەکتزی
گہیاندووہ ، با مروّف جیای نەکاتہوہ . " خودا ئەم وشانہی فەر موو کاتی
مروّفی بەدیہینا ، وە پۆلسی نیردر او دوبارہی کردہوہ لەنامەکہیدا بو
کلئیسا . لەبەر ئەوہ ، کتیبی پیروژ گرنگیہکی مەزن دەدات بەم بنہمایہ !
هاوسہرگیری پرۆسہیہکی کۆمەلایەتی و ئایینی زۆر گرنگہ . یادیکہ تیایدا
پیاو و ژن دایکوباوکیان بەجی دەھیلتن و دەست دەکەن بە ژیانیکی نوئی و
پیکہوہ خیزانیکی نوئی پیکدەہینن ! بنہمای سہرہ کی و ئەرک لە ناهنگ و
رپورہ سمی هاوسہرگیریدا ئەوہیہ : مروّف باوکودایکی بەجی دەھیلتی و ،
لەگەل هاوسہرہکی یەکدەگریت و دەبنہ یەک جہستہ .

أ. هاوسہرگیری واتہ بەجیہشتنی دایکوباوک .

ئەگەرچی هاوسہرگیرہکە ریکخرا بیت یان لەئەنجامی پەیوہندیہکی
خۆشەویستیہوہ بیت ، دەبیت پیاو و ژن دایکوباوکیان بەجی بەھیلتن و دەست
بکەن بە پیکہینانی خیزانیکی نوئی تاییہت بە خویان .

پیاو و ژن ئامادہ دەبن لە بەجیہشتنی دایکوباوکیان بە راگہیانندی
هاوسہرگیرہکیان ، وە دەست دەکەن بە ئامادەکاری بو رپورہ سمی
ناہنگی هاوسہرگیرہکە . زۆر جار ئەم پلان و ئامادەکاریہ بە

"دهزگیر انداری" ناو دهبری . وه دواي ریور هسمی ناههنگی هاوسهگیری
ئیدی ههردوو هاوبهش دایکوباوکیان بهجی دههیلن .

دهبیت ژن ومیرد بهچهند شیوازیکی جیاواز دایکوباوکیان بهجی بهیلن :

بهجیهیشتنی دایکوباوک واته بهجیهیشتنیان له رووی سوزداریهوه : چونکه
هه لهساتی ناههنگی هاوسهگیریهکهکیان به دواوه ، دهبیت ژن و میرد
یهکتریان خوش بویت زیاتر له دایکوباوکیان .

بهجی هیشتنی دایکوباوک واته بهجیهیشتنی دهسهلاتی دایکوباوک : نامه
ئهففسوس ۶ : ۱ - ۳ فیрман دهکات که پیویسته و گرنکه مندالان ملکهچی
دایکوباوکیان بن و ریزیان لی بگرن . بهلام ئهففسوس ۵ : ۳۱ فیрман
دهکات که ، کاتی هاوسهگیری ئهجام ددهن ، دهبیت دایکوباوکیان بهجی
بهیلن و له ساتی هاوسهگیریهکهکیانهوه چیدی پهیهوست نابن به ملکهچ
بونیان بو دایکوباوکیان ، بهلام به گویرایهله بونیان بو خودا لهههموو
شتیکدا دهمیننهوه . بیگومان دهبیت بهردهوام بن له ریزگرنتی
دایکوباوکیان ، بهلام ریزگرنتی دایکوباوک جیاوازه له گویرایهلی . بو
نمونه ، دایکوباوکی ژن یاخود میرد دهسهلاتیان نامینیت لهسه
کوروکچیان دواي هاوسهگیریان . وه خهزور دهسهلاتی ناییت لهسه
بوکهکهی .

بهجیهیشتنی دایکوباوک واته بهجیهیشتنیان له رووی ماددیهوه : دهبیت
هاوسههکان لهههردوا خوین کاروباری دارایی خوین دابین بکهن .

بهجیهیشتنی دایکوباوک واته بهجیهیشتنیان له رووی روهیهوه : چونکه
ئهگه دایکوباوک بی باوهربوون ، دهبیت ههردوو هاوسهری نوئ
بهردهوام نهبن له بیروباوهری ئاینی جیاوازی دایکوباوکیان و بهو شیوهیه
نهژین . دهبیت هاوسهری باوهردار به مهسیح له مالهکهکیاندا خوداوهند
عیسای مهسیح پهرستن و خزمهتی بکهن .

بهجیهیشتنی دایکوباوک واته بهجیهیشتنیان له رووی کومه لایهتیوهه :
ئهگه بکری ههردوو هاوسه ههول بدن بگهرین به دواي شوینی نوئ

بۆ نىشتهجى بونيان تاوهكو سهر بهخو بن له دايكوباوكيان . بىگومان له ههندى كتوردا له سهردهمى لاويتيدا مالهوهيان بهجى دههيلن پيش هاوسهرگريان بۆ ماوهيهكى دورودريژ به مهبهستى خويندن يان كار كردن له شوينىكى ديكه . نهمهش كاريكى ههله نيه .

ههموو بهجيهيشتنهكان نيشانهيهكى بهرچاون بۆ دايكوباوك و نهوانى ديكه لهسهر نهوهى ههر دوو هاوسهر چيدى ناگهرينهوه بۆ پشبهستيان به دايكوباوكيان ، بهلكو ژيانى تايبهتى خويان دهست پيدهكهن .

ب. هاوسهرگيرى واته يهكگرتنى ميڤرد لهگهڵ ژنهكهيدا .

ريور هسمى هاوسهرگيرى ريور هسمىكى كومه لايهتى و نايينى و ئاشكرايه تيايدا ژن وميڤرد پهيمان دههستن لهگهڵ يهكتر لهبهردهم خوداو گهلى خودا كه سهر راست و دلسوز و پهيوهست بن لهبهرامبهر يهكتر به دريژايى ژيانيان تا نهوكاتهى مردن لهيهكتر يان جيا دهكاتوه . له مهلاخى ۲ : ۱۳ - ۱۶ خودا دهفهرموى : " يهزدان شايهته لهنيوان تو و ژنهكهى تهمنى گهنجيت " تاوهكو پهيمانى هاوسهرگيرى ميڤرد لهگهڵ ژنهكهيدا ههلهنهوه شينتهوه . لهريگهى ريور هسمى ئاههنگى هاوسهرگيرى ، خوداوهند پياو و ژن دهكات بهيهك ، وه هوشداريان دهداتى لهوهى ناپاك نهبن لهو پهيمانهى له نيوانياندايه بۆ نهوهى لهيهك جيا نهبنهوه "تهلاق" . وه له ريور هسمى ئاههنگى هاوسهرگيرى ، ههر دوو خيزانى بوك و زاواو خوشكان و بريانى باوهردارو هاوريكاني ديكهيان شايهتى دهن لهسهر نهوهى نهم دوو مروفه پهيمانيان داوه به خودا كه پهيوهست بن به هاوسهرگيريهكهيان به دريژايى تهمنيان ، وه تاوهكو يهكتر يان خوش بوئ ، وه سهر راست و دهستپاك بن لهبهرامبهر يهكتر ، وه هاوكارى يهكتر بكهن له ههموو بارودوخهكاني ژيانياندا .

ج. هاوسهرگيرى واته ههر دوو جهسته دهبنه يهك .

رپور هسمی هاوسەرگیری خالی سەر هتای یهکبونی ژن ومیرده له ههموو شتیکیدا. دهبیت له پرووی رۆحیهوه ببنه یهک ههروهها له پرووی عهقی و سۆزداری و کۆمه لایهتی و جهستهیهوه ببنه یهک. یهکگرتنی جهستهیی تۆوی ئەم یهکبونهیه، وه خودا ریگه نادات بهمه تا ئەوکاتهی رپور هسمی هاوسەرگیری لهچوارچۆهی پهیهندی هاوسەریدا دروست دهبیت. رپور هسمی ئاههنگی هاوسەرگیری راگهیانندی خوداییه بهوهی که ژن وپیاو دهتوانن یهکبگرن له پرووی سیکسیهوه. چونکه یهکگرتنی سیکسی له لای خودا پهسهندنیه تا ئەوکاتهی لهچوارچۆهو سنوری پهیمانی هاوسەرگیریدا ئەنجام دهدریت. له بهر ئهوه خودا ریگری کردوه به ههس شپوهوشیواز یکی سیکسی پیش هاوسەرگیری و درهوهی هاوسەرگیری (عییرانیهکان ۱۳: ۴). یهکبونی جهسته دهبیت به باشتترین وینه کاتی ههردوو هاوسەر یهکدهگرن و گهشه دهکهن له ههموو لایهنهکانی پهیههندیهکانی دیکهیاندا.

۲. رپور هسمی ئاههنگی هاوسەرگیری ئاههنگی کۆمه لایهتی و ئایینی و ئاشکرایه.

بزانه: کتیبی پیروۆز فیرمان دهکات که هاوسەرگیری نابیت به نهینی ئەنجام بدریت، به لکو ههمیشه پرۆسهیهکی ئاشکراو گشتیه.

أ. پیشتر رپور هسمی ئاههنگی هاوسەرگیری پرۆسهیهکی خیزانی بوو.

له کۆندا "پهیمانی هاوسەرگیری" تاییهت بوو به ههموو خیزانهکهوه. له پهیمانی کۆندا، پرۆسهیهک بوو خیزانی بوک و زاوا رۆلی گرنگیان تیدا دهبینی. ئەو رۆل ههس تهناهت هه لێژاردنی هاوبهشی ژایانی له خو دهگرت (پهیدابوون ۲۱: ۲۱)، هه ندی جار "مارهیی" له خو دهگرت یان دیاری خیزانی زاوا (پهیدابوون ۲۹: ۱۸؛ ۳۴: ۱۲)، ههروهها دیاری بهخشین به بوک و زاوا (پهیدابوون ۲۴: ۵۹، ۶۱؛ ۱ پاشایان ۹: ۱۶).

لهم سەردەمەى ئىستاش ، راویژکردن بە باوکو دایک سەبارەت بە
هاوسەرگیری وە سەبارەت بە هاوبەشى ژیان وە سەبارەت بە رپورەسمى
ئاهەنگى هاوسەرگیریهکە جیگەى ریزو پیزانینە هەمیشە وە گوزارشە لە
ریزگرتن لە دایکوباوک . بەلام پیدانى مارەى داواکاریهکی کتیبى نیه .

**ب. پيشتر رپورەسمى ئاهەنگى هاوسەرگیری پرۆسەیهکی ئاشکراو
گشتى بوو .**

رپورەسمى ئاهەنگى هاوسەرگیری ئەم بنەمایانەى لەخۆ دەگرت : بوک و
زاوا جلوبەرگی زەماوەندیان لەبەر دەکرد و خویان دەپرازاندەوه (زەبور
٤٥ : ١٣ - ١٤). وە هاوڕیى زاوا و هاوڕیى بوک هاوہلیان دەکردن (زەبور
٤٥ : ١٤ ؛ یۆحەنا ٣ : ٢٩). زاوا و هاوڕیکانى دەچوون بۆمالى بوکى ، وە
بوکى و هاوڕیکانى دەردەچونە دەروە بۆ پيشوازیان و بەیەکگەشتنیان .
پاشان بەرپێدەکوتن بە کەژاویەکی مەزن لە مالى بوکەوه بەرو مالى
زاوا بۆ شایى و زەماوەند . ریکە دەدرا بەو میوانانەى بانگهێشت کرابوون
لەگەڵ کەژاوەکەدا بن بە روناکی و چرادانەوه ، چونکە شەوان کۆلانەکان
زۆر تارىک بوون (مەتا ٢٥ : ١ - ١٣). ئیدی خوان دەپرازایەوه و شیو
ئامادە دەکرا هەندى جار بۆ ماوەى هەفتەیهک بەردەوام دەبوو (مەتا ٢٢ :
١ - ١٤ ؛ یۆحەنا ٢ : ١ - ١٠ ؛ رابەران ١٤ : ١٧). بەشیک لە ئاهەنگەکە
بریتی بوو لە پەیمان بەستنى هەردوو هاوسەر ، کە خودا شایەتە
لەسەریان (مەلاخى ٢ : ١٤ ؛ پەندەکان ٢ : ١٧ ؛ حزقیل ١٦ : ٨) !
بەدریژایى سەدەکان ، باوەردارانى مەسیح رپورەسمى هاوسەرگیریان بە
ئاشکراو لەبەردەم خودا و خیزان و هاوڕی و براو خوشکانیان لە مەسیحدا
ئەنجام داوه .

ج. تەواوکردنى هاوسەرگیری .

تەنھا دوای ئاھەنگی ھاوسەرگیری دەکریت ھەردوو ھاوسەر پەيوەندی
 سیکسیان ھەبیت پیکەو (پەیدابوون ۲۹: ۲۱- ۲۳ ؛ ژیرمەندی ۲۲:
 ۱۳- ۲۱ ؛ عیبرانیەکان ۱۳: ۴).

نویژ (۸ خولەك) نویژیک رەنگدانەوہی وشەکانی خودا بیت	۵
---	---

بە نۆرە نویژ بکەن ، نویژیکی کورت ئەوہ دەربخات کە ئەمڕۆ
 فیربوون . یان کۆمەلەکە بکە بە دوو یان سێ کۆمەل و نویژیک
 بکەن رەنگدانەوہی ئەوہ بیت کە ئەمڕۆ فیربوون .

نەرکی مالموہ (دوو خولەك) بۆ وانەہی داھاتوو	۶
--	---

رابعری کۆمەلەکە . نەرکی داھاتوو بدە بە ئەندامانی کۆمەلەکەت بە
 شیوہی نوسراو ، یان داوايان لێ بکە لە پەراوەکانیاندا بینوسن.
 ۱- بەلین . بەلیندان بە راھینانی قوتابییەکانی خوداوەند و بونیادنانی
 کلێسای مەسیح .
 ۲- وتاری نامۆژگاری یان فیرکردن ، یان وانە دابەشکردن (لەگەل
 کەسیکی تر یان لەگەل کۆمەلێکدا) فیرکردنی تاییەت بە " ھاوسەرگیری
 مەسیحی " .
 ۳- خەلوەتی رۆحی . چیژ وەر بگرە لە خەلوەتی رۆحی لەگەل خودا و
 ھەموو رۆژیک ھاوکاری وەر بگرە لە نیوہی بەشیک لە نامە ۱
 سالۆنیکی ۲- ۵ . باشترین شیوازی راست بەکاربەینە و تیبینیەکانت
 بنوسەوہ .
 ۴- لەبەرکردن : رامان بکە لە ئایەتی نوێی کتیبی پیروژ و لەبەری
 بکە . یوحنا ۶: ۳۷ رۆژانە بەو پینچ ئایەتەدا بچۆرەوہ کە لەبەرت
 کردوون .

- ۵- وانه‌ی کتیبی پیروژ. وانه‌ی داهاتووی کتیبی پیروژ ناماده بکه له مالهوه : یوحنا ۸. ئەو پینج ریگه‌یه‌ی لیکۆلینه‌وه‌ی کتیبی پیروژ به‌کار بهینه‌و و سوڊیان لی بینه. تیبینه‌کانت بنوسه‌وه.
- ۶- نوژ. نوژ بکه بو که‌سیکی دیاریکراو یان شتیکی دیاریکراو لهم ههفته‌یه‌داو ته‌ماشنا بکه خودا چی ده‌کات (زه‌بور ۵ : ۳).
- ۷- تیبینه‌کانت بنوسه‌وه سه‌بار هت به بونیادنانی کاپسای مه‌سیح. هه‌روه‌ها ئەو تیبینه‌یانه بنوسه‌وه که په‌یه‌ه‌ندیان به کاتی خه‌لوه‌نت له‌گه‌ل خودا و نایه‌ته‌کانی له‌به‌رکردن و فیرکردن و ناماده‌کاری یه‌وه.